

„ Koncepce zemědělské politiky EU a ČR v období 2014-2020“

Analýza koncepce
zemědělské politiky EU

Ing. Karel Vítek, CSc.

Jak se tvoří koncepce zemědělské politiky EU

- Názory občanů EU
- Nástroje SZP připravované a zpracované Evropskou komisí pro zemědělství
- Schválené Parlamentem EU

Evropská komise

- Junckerova komise určila 10 klíčových priorit pro pětiletý mandát, jehož cílem je mimo jiné podpořit investice, růst a vytváření pracovních míst, bojovat proti změně klimatu, oživit digitální jednotný trh a uzavřít obchodní dohody, zejména s USA.
- Společná zemědělská politika (SZP) hraje klíčovou úlohu při plnění všech těchto priorit. Ve skutečnosti jsou základními cíli SZP - životaschopná produkce potravin, udržitelné řízení našich přírodních zdrojů a zachování živé krajiny.
- Tyto cíle se odrážejí v prioritách programu Komise.

Evropská komise

Rámec EU pro programy rozvoje venkova

Členské státy a regiony vypracovávají své programy rozvoje venkova na základě potřeb svých území a přitom vycházejí alespoň ze čtyř z následujících šesti společných priorit EU:

Šest společných priorit EU

- podpořit předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech
- posílit životaschopnost a konkurenceschopnost všech typů zemědělství a prosazovat inovativní zemědělské technologie a trvale udržitelné lesní hospodářství
- podporovat organizace potravinového řetězce, dobré životní podmínky zvířat a řízení rizik v zemědělství
- obnovovat, zachovávat a zlepšovat ekosystémy související se zemědělstvím a lesnictvím
- propagovat účinné využívání zdrojů a přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku, která je odolná vůči změně klimatu, v zemědělství, potravinářství a lesnictví
- podporovat sociální začleňování, snižování chudoby a hospodářský rozvoj ve venkovských oblastech.

Současný stav Společné zemědělské politiky jako východisko budoucí koncepce

- 504 milionů spotřebitelů v EU potřebuje spolehlivé dodávky zdravých a výživných potravin za přijatelné ceny.
- SZP proto rozděluje zemědělcům EU v tomto období 58 mld. EUR
- Tržní ceny, nepředvídatelné povětrnostní podmínky a variabilní vstupní náklady.
- Aby zemědělci mohli těžit z dotačních plateb, musí dodržovat pravidla a postupy týkající se environmentálních norem, dobrých životních podmínek zvířat, bezpečnosti potravin a sledovatelnosti.
- Mnohé z těchto požadavků jsou přísnější než ty, kterým čelí naši globální konkurenti. To je také to, co spotřebitelé a daňoví poplatníci v EU chtějí od SZP.
- Aby nedošlo k narušení trhů, platby nejsou založeny na tom, kolik zemědělec produkuje, ale na tom, kolik půdy používá a jak ji používá.

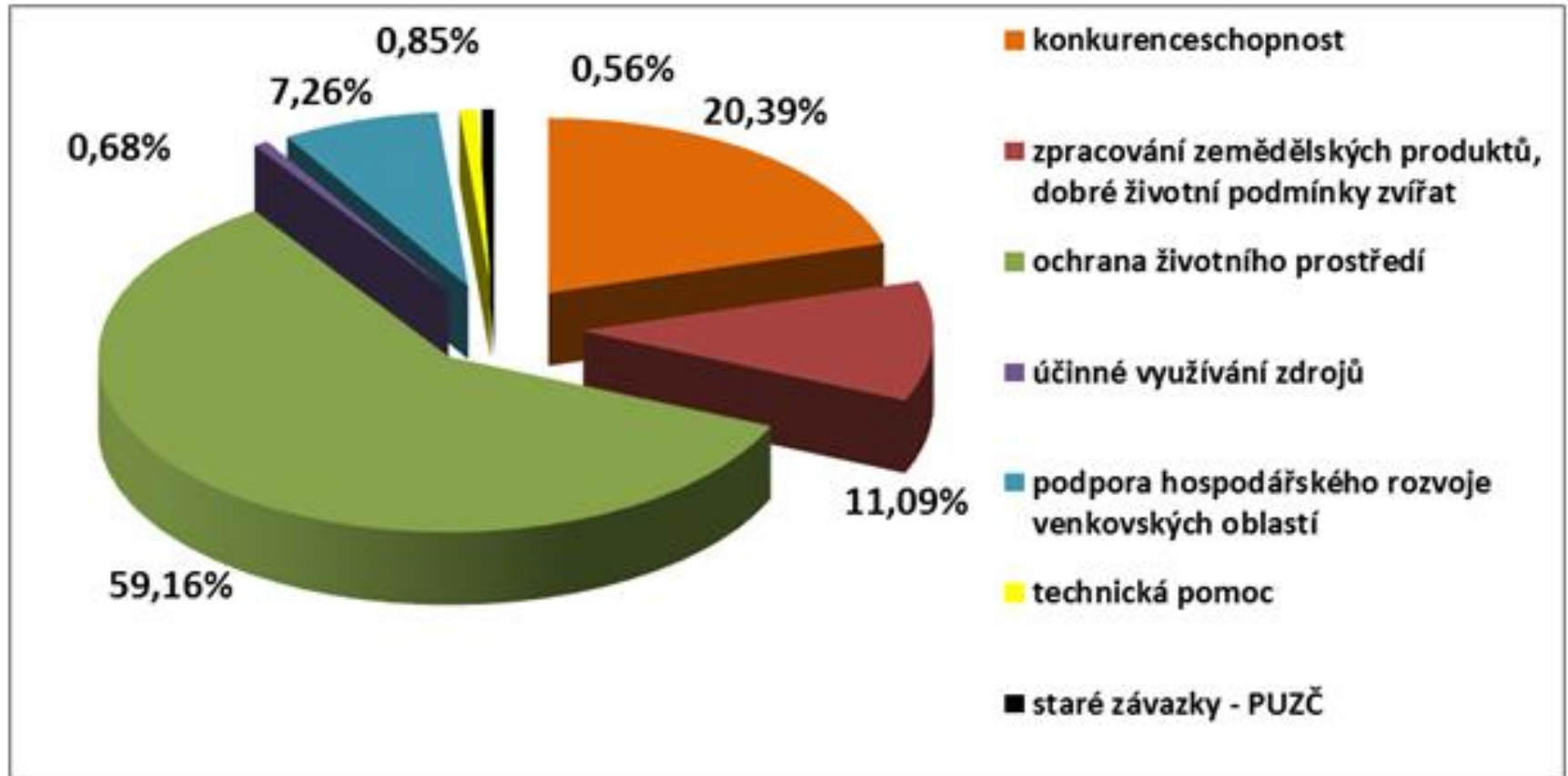
Program rozvoje venkova 2014-2020 v ČR

- Evropská komise oficiálně schválila programový dokument Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020. Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020 dne 26. 5. 2015.

Program rozvoje venkova 2014-2020 ČR z programového dokumentu Mze

- Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.

Předpokládané alokace finančních prostředků do jednotlivých oblastí

Priority v ČR

- Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech
- Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů
- Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství
- Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím
- Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu
- Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech

Opatření prováděná Nařízením vlády

PRV (2016) 1 997,5 mil. €

- M08 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů Příjemce: vlastník, nájemce; na státní půdě obec nebo soukromník. Pokud je vlast. veř. org., dotace jen na založení. Rozpočet 10 mil. €
- M10 AEKO Příjemce: zemědělec, obec, NNO, OSS* Rozpočet: 905 mil. €
- M11 EZ - hospod. šetrné k živ. prostředí Příjemce: zemědělec, OSS* Rozpočet: 331 mil. €
- M13 LFA - udržení hospodař. v nepř. podmínkách Příjemce: zemědělec, OSS* Rozpočet: 677 mil. €
- M14 DŽPZ - zlepš. živ. podmínek zvířat Příjemce: zemědělec Rozpočet: 66,7 mil. €
- M15 LESO-ENVI - zach. příznivé druhové skladby, šetrný sběr repr. materiálu Příjemce: vlastník, nájemce Rozpočet: 7,8 mil. € .

M08 - Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů

- Zalesňování - Rozpočet: 10 mil.
- náklady na založení (dle druhu dřeviny) 2100 / 3035 €
- péče o porost (dle druhu dřeviny) 298 / 669 €
- ukončení zem. činnosti (dle druhu zem. kult: 161 / 488 €

M10 AEKO Rozpočet: 905 mil. €

- Integrovaná produkce - hospodař. šetr. způsobem
- Ošetřování travních porostů – management
- Zatrávňování orné půdy - založ. a údržba TP
- Biopásy - založení a údržba biokoridorů
- Ochrana čejky chocholaté: - omezení zem. činnosti: 667 €
- Zatrávňování drah soustředěného odtoku soustř. odtoku 560 €

M 11 EZ - hospod. šetrné k živ. prostředí

- Příjemce: zemědělec, OSS* Rozpočet: 331 mil.
- travní porosty PO/EZ: 84 / 83 € ***
- zel. a spec. byl. PO/EZ: 536 / 466 €
- tráva na semeno PO/EZ: 265 / 180 €
- ost. plodiny PO/EZ: 245 / 180 €
- jahodník PO/EZ: 669 / 583 €
- a na orné PO/EZ: 79 / 69 €
- odplevelení doč. úhorem PO/EZ: 34 / 29 €
- vinice PO/EZ: 900 / 845 €
- chmelnice PO/EZ: 900 / 845 €
- sady intenzivní PO/EZ: 825 / 779 €
- sady ostatní PO/EZ: 424 €
- krajínotvorné sady PO/EZ: 165 €

M12 Natura 2000

- - zákaz hnojení
- Příjemce: zemědělec, OSS* Rozpočet: 4,16 mil
€ sazba: 86 €

(* OSS: organizační složka státu)

M13 LFA

- - udržení hospodař. v nepř. podmínkách
Příjemce: zemědělec, OSS* Rozpočet: 677 mil. €
- LFA H1: 137 €
- LFA H2: 129 €
- LFA H3: 91 €
- LFA H4: 110 €
- LFA H5: 83 €
- LFA OA: 82 €
- LFA OB: 57 €
- LFA S: 83 €

M14 DŽPZ

- - zlepšení životních podmínek zvířat Příjemce: zemědělec Rozpočet: 66,7 mil. €
- Zvětšení lehacího prostoru - dojnice 13 €
- Zlepšení stájového prostředí - dojnice 67 €
- Výběhy pro suchostojné krávy 63 €
- Zlepšení živ. podmínek pro prasničky 107 €
- Zlepšení živ. podmínek pro prasnice 59 €
- Zvětšení plochy pro odstavená selata 89 €

M15 LESO-ENVI

- - zach. příznivé druhové skladby, šetrný sběr repr. materiálu
- Příjemce: vlastník, nájemce Rozpočet: 7,8 mil €
- Zachování porostního typu 183 €
- Genofond lesních dřevin: 74 €

Projektová opatření PRV

- M01 Předávání znalostí a informační akce
- M02 Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství
- M04 Investice do hmotného majetku
- M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti
- M08 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů
- M16 Spolupráce
- M19 LEADER

Venkovské hospodářství a způsob života závisí na zemědělství

- Převážná většina farem v EU má velikost do 16 ha.
- 70% farem má méně než 5 ha.
- 60% zemědělců je starších než 55 let a jednou v budoucnosti odejdou z aktivní zemědělské činnosti do důchodu.
- Dynamika malých rodinných farem bude muset být posílena.
- Výnosy plodin se prudce zvýšily, ale od roku 2000 zůstávají na stejné úrovni.

SZP stimuluje produktivitu a inovace

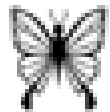
- V nadcházejících letech budou pro zemědělce rozhodující výzkum a inovace.
- Vývoj nových systémů zemědělské produkce.
- Mění se klima.
- Rostoucí tlak na přírodní zdroje. V budoucnosti budou naši zemědělci muset vyrábět více potravin a budou mít méně zdrojů.
- Inovační partnerství, aby inovace podpořily překonání stávající propasti mezi výzkumem a zemědělskými postupy.
- Usnadnění komunikace a spolupráce mezi zúčastněnými stranami.

Obávám se dne, kdy vývoj technologie předčí vzájemné lidské vztahy. To potom svět bude mít generaci idiotů.

Albert Einstein

Cíle zeleného rozvoje farem

Green Rural Development targets 2014-2020

19% of EU farmland under biodiversity management contract

15% of EU farmland under soil management contract

15% of EU farmland under better water management contract

7% of EU farmland under contract to reduce GHG or Ammonia

2% of livestock units (equivalent of 3 million pigs) concerned

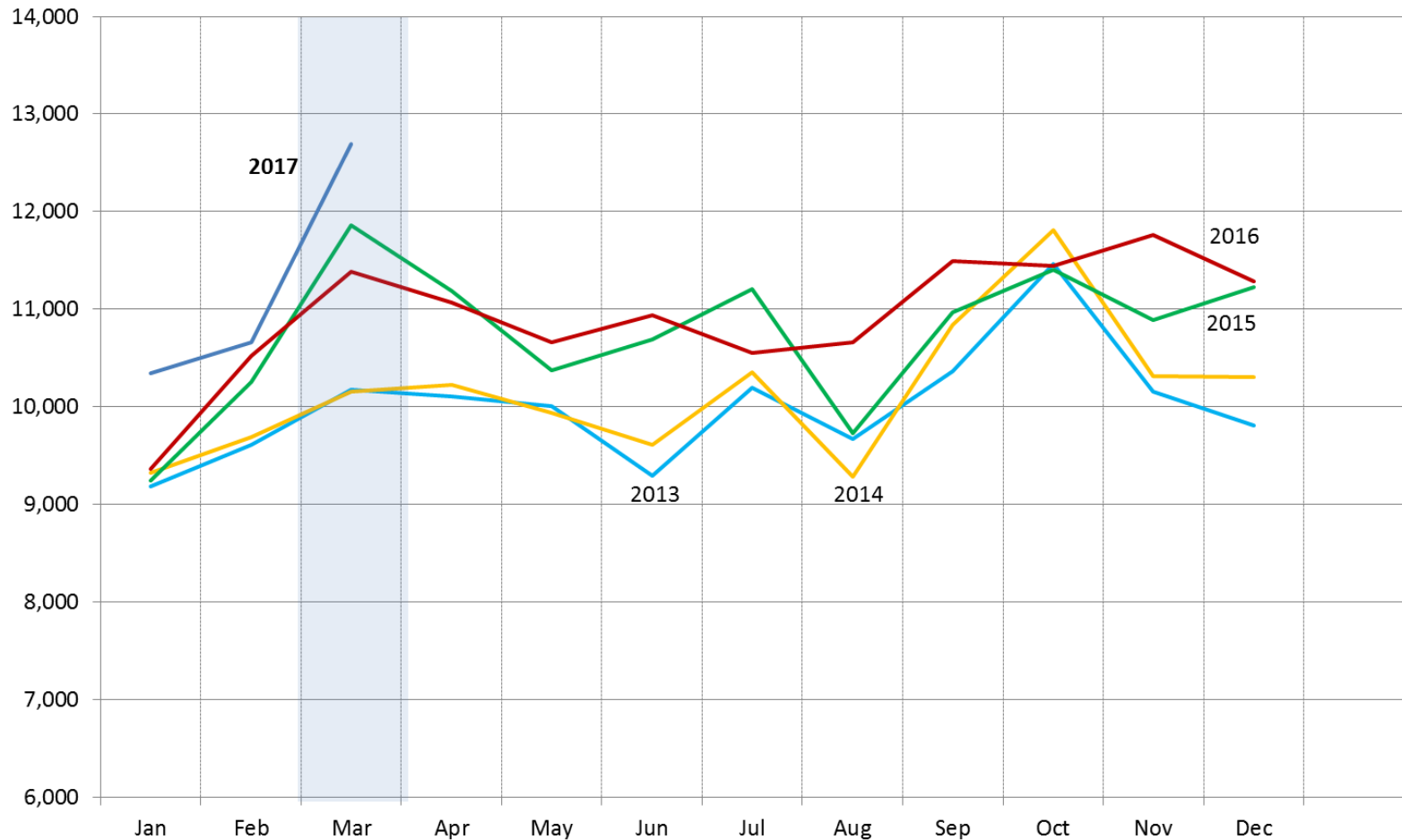
by climate investments

Vyjednávací pozice zemědělců

- SZP stále více pomáhá zemědělcům posílit jejich vyjednávací pozici vůči ostatním subjektům potravinového řetězce.
- Vytváření organizací producentů
- Jiné formy spolupráce s cílem poskytnout zemědělcům více vlivu na trhu
- Specializované druhy produkce
- Smluvní vztahy v rámci celého potravinového řetězce
- Vytvoření vzájemných fondů a pojištění
- Využívání moderních informačních nástrojů, nástrojů k řízení rizik a marketingových nástrojů.

SZP import a export potravin

EU28: Export to Extra-EU of Agricultural products (million Euro)

Nejdůležitější výzva SZP budoucnosti

- **Na celosvětové úrovni se produkce potravin bude muset zdvojnásobit, aby se uživilo 9 miliard lidí odhadované světové populace v roce 2050.**

Děkuji za pozornost

Karel Vítek

Akreditovaný poradce MZeČR č. 101/2004,

agrooil@volny.cz,

tel:+420 602 488 967

Hybernská 1613/38, 110 00 Praha 1